

Endavant

ORGAN DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Nº 449 (Nova etapa)

Desembre del 1965

1965 BALANÇ I PERSPECTIVES 1966

LA DEMOCRATITZACIO SERA OBRA DELS CIUTADANS

EDITORIAL

L'Any 1965 ha marcat un progrés important en l'extensió i profunditat de les lluites obreres i universitàries, igualment que en l'afirmació de la voluntat ciutadana dels catalans. Els treballadors del nostre poble han plantejat obertament, públicament (que és com cal fer-ho) el combat per la democratització de les estructures sindicals, igualment que ho feren els metal·lúrgics de Madrid o de Bilbao, els miners asturians o els obrers de la construcció i del transport. Aquest combat a Catalunya fou durament reprimit i molts treballadors foren empresonats i resten encara processats. Però el govern ha de parlar del « dret de vaga », i dir que deixarà d'ésser un « delictes », bo i assegurant que ara si que hi haurà « consells de trabajadores » per representar els interessos dels obrers.

Vol dir que els treballadors estan en la bona direcció quan lluiten per tenir els propis sindicats, el dret de vaga, les llibertats sindicals. I que ho obtindran amb la seva lluita.

Els universitaris han refusat la nova farsa del SEU i afirmen ara els seus drets a elegir els propis representants ; però el govern de l'Opus Dei ha de parlar « d'associació estudiantil », encara que la vulgui sotmesa a les seves ordres. Els estudiants obtindran la victòria que ja tenen aprop, a desgrat també de l'ocupació policíaca de

l'Universitat i dels estudiants i professors repressaliats.

Però no l'obtindran sense lluita. La Comissió Internacional de Juristes, en un recent informe ha repetit que, malgrat les apariències i les declaracions no s'han fet progressos substancials vers l'autèntica liberalització del país.

La cosa és clara. La liberalització no la pot fer ningú més que el poble, els treballadors als sindicats ; els estudiants i els professors a l'Universitat ; els ciutadans participant realment al govern del país i decidint dels propis afers, aquests afers dels quals depèn el nivell de vida familiar, l'allot-

jament, la seguretat social, les escoles pels fills. Per nosaltres catalans, aquesta participació democràtica té, a més, un significat nacional que reafirmarem l'onze de Setembre, igual que recordant l'afusellament del President Companys.

A Catalunya la democràcia i la llibertat volen dir, des del primer moment, l'establiment de les nostres llibertats nacionals. Es la confluència d'aquests tres factors nacional, democràtic i social el que fa que l'opinió pública catalana manté intacte la seva fe en el triomf. No sabem si falta poc o molt per arribar-hi. Sabem que caminem per aconseguir-lo i que estem en el camí just que ha de portarnos-hi : l'any 1966 ha de veure'ns progressar en aquesta ruta.

Les sorpreses de l'Opus Dei

ELS ESTUDIANTS VOLEN LA DEMOCRACIA

Els ministres de l'OPUS no acaben d'asimilar la gran sorpresa. Tot estava previst. Els tres professors expulsats havien de servir d'escarment. Mil mitjans de pressió econòmica, social, moral havien fet saber als professors universitaris que aquesta vegada l'Opus jugava fort i que anava a emparar-se de l'universitat. Pels estudiants les pressions eren més fortes. I més clares. Polícies inscrits als cursos, bedells especialistes de « judo », rectors com Garcia Valdecasas especialistes de la « mano dura ». I avis que es perdrien les matricules sense remissió si hi havia protestes !

Tot això no ha servit per a res. El plan de l'Opus a fallat. A Barcelona els estudiants han donat l'exemple. Han refusat de votar les candidatures sotmeses als comissaris del SEU... quan hi havia candidatures. Lletres, Ciències, Dret, Econòmiques, Arquitectura, Enginyers... A tot arreu s'elegiren delegats propis pels autèntics sindicats d'estudiants. I Madrid seguí : assemblees lliures. I València. I Salamanca, i les que vindran.

Els ministres de l'Opus no ho entenen. Ells creuen que la món es un sistema je-

ràrquic on uns manen i els altres obeeixen. Els seus plans no tenen mai en compte que els homes existeixen : fan plans de « desarrollo » sense els treballadors, plans universitaris sense els estudiants. Ara preparen un plan per governar el país després de la mort de Franco. Juan-Carlos ja ha acceptat i el seu pare com sempre, vacil·la i juga al tennis. Però el poble dirà no. Com ho han dit els treballadors i els estudiants. El poble existeix i els ministres de l'OPUS se n'adonaran ben aviat.

LLIBERTAT DE PREMSA

La unitat, els comunistes i nosaltres

« Treball », òrgan dels comunistes que continuen anomenant-se « socialistes unificats » (com als països de l'Est, on l'unificació consistí en l'empresonament i execució dels socialistes), ens dedica bona part del seu darrer editorial.

Afirma que el Moviment Socialista de Catalunya « apareix com el principal adversari d'un acord amb els comunistes », i diu que això ho fem « perquè tenim la preocupació de no contrariar els socialistes i sindicalistes estrangers », bo i atacant l'ASO « que vol controlar i absorbir el moviment de les comissions obreres », i a la qual el MSC intenta recolzar i servir.

Serem breus en la nostra resposta. Esperem que « Treball » la trobarà prou clara.

1. - En efecte, el MSC en les seves resolucions proclama la necessitat d'un gran reagrupament de les forces d'esquerra socialistes, democràtiques i nacionals catalanes. Els comunistes, al nostre entendre, n'han de restar al marge puix que no són res de tot això. Són comunistes, que és tota una altra cosa. Pel que fa a la voluntat democràtica

d'aquest partit necessitem proves molt serioses per a creure-hi, i no són pas les recents exclusions — sense gaire discussió — que ens convenceran. Referent a la voluntat nacional catalana hem pres bona nota del criteri de l'òrgan del partit comunista d'Espanya (ratificat pels comunistes de « Treball ») pronunciant-se CONTRA una estructura federal o confederal de l'estat espanyol, CONTRA l'existència d'una cambra de nacionalitats i en favor d'una « solució autonòmica » que resta molt confusa i en principi no mereix gaire entusiasme. Però d'això en parlarem més llargament car mereix el comentari polític.

2. - Una de les coses que reclama l'esdevenidor és la claretat de les posicions polítiques: la confusió és avui l'adversari de la lluita democràtica. Per això mateix la pràctica el Sr Fraga Iribarne i procura barrejar a tots els adversaris de la dictadura en les seves declaracions de propaganda. Si els comunistes són realment fidels a la prioritat anti-dictatorial han de cessar de reclamar barriges-barreges impossibles i afirmar tam-

bé la necessitat de la clarificació. Que facin ells la seva política, que nosaltres farem la nostra i que es treguin del cap que han de dictar-nos la nostra actitud ja sigui en el pla polític o en el sindical. Ni tampoc l'actitud de les altres forces democràtiques catalanes, que també saben a què atènyer-se.

3. - Pel que fa a l'ajuda moral i material dels socialistes i sindicalistes estrangers, podem dir-los que estem satisfets de poder comptar amb llur solidaritat, que voldríem molt més efectiva, la qual entre els socialistes no implica mai subordinacions de cap mena i no ens faria mai, per exemple, denunciar un país de govern socialista per la simple raó que un altre país no hi està d'acord. Per altra banda els socialistes, quan practiquen la solidaritat procuren fer-la efectiva àdhuc vers els comunistes empresonats a Espanya, protestant i manifestant contra llur empresonament. Per ara, no coneixem cap comunista, ni espanyol ni estranger que hagi fet el mateix pels socialistes empresonats a Bulgària, a Hongria, a Txecoslovàquia, etc...

4. - Finalment pel que fa a l'ASO en efecte, el MSC recolza aquesta organització sindical clandestina que aspira a ésser a la base de la gran central democràtica dels treballadors, que reuneixi totes les tendències del moviment obrer. Som partidaris de la plena autonomia dels sindicats en relació a tot partit polític (i també del nostre) i per això mateix ens sembla just que les Federacions d'Indústria de l'ASO coordinin l'acció de les comissions obreres, les relliguin en un pla general a tot el país, i cerquin els recolzaments necessaris en el terreny internacional. La política comunista, vol al contrari una veritable atomització de les comissions obreres, bo i deslligant-les de les grans federacions d'indústria internacionals. Per què? La raó sembla senzilla: d'aquesta manera la coordinació general i el lligan internacional seria en mans dels comunistes, que saben com fer-ho!

Nosaltres creiem, repetim-ho, que avui ja són les pròpies estructures sindicals, per embrionàries que siguin les que han de fer aquesta feina. Tampoc en això estem d'acord amb els comunistes.

Esperem que tot queda prou clar. Els socialistes catalans, que som els que primers vàrem refusar fer una política d'anti-comunisme negatiu, (nascuda de les experiències tràgiques de la nostra guerra, dels crims que marcaren aquesta època de l'estalinisme a la nostra pròpia terra i contra el nostre moviment obrer) sabem però a què atènyer-nos referent a l'evolució del moviment comunista i esperem que es produirà.

Diguèrem un dia, i repetim ara, que quan l'acció vaguística o ciutadana, o nacional, té objectius clars, definits obertament i autònomament per les forces democràtiques no veiem cap inconvenient en la participació dels comunistes a aquestes accions. Però amb claretat, cadascú essent qui és. I sense barreges. Amb les pròpies banderes. Les nostres tothom sap quines són. No les confondrem mai amb les dels altres. Entesos?

DADES I COMENTARIS

A TARRASSA

A tota la zona del Vallés les perspectives d'aquest any es presenten dolentes. El mecanisme restrictiu de les empreses ja està en marxa, i les autoritats permeten que es llicenciï personal amb l'excusa dels expedients de crisi. Altres empreses han suprimit les primes de producció malgrat que aquestes són part integrant del salari. L'hivern és dur pels treballadors de Tarrassa, de Sabadell com pels de Manresa i Vilanova. Unicament la lluita disciplinada obrera permetrà de combatre l'egoïsme patronal.

A GIRONA:

LES PLUGES I LES INUNDACIONS

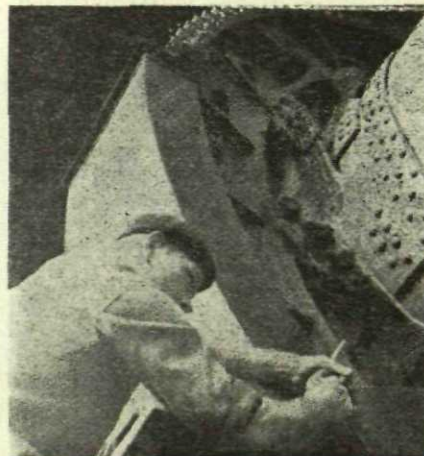
De nou, durant unes setmanes s'ha parlat de les inundacions, que han empobrit les comarques del Gironés de l'Empordà. A Castelló d'Empúries les pèrdues pugen a més de 200 milions de pessetes; a Peralada a 80 milions. La Muga, el Fluvià, el Ter, l'Onyar han causat grans estralls. I s'ha reparlat dels plans de canalització, i s'han fet noves promeses. Fins quan? Fins a les properes inundacions segurament.

EL BILINGUISMO ES UNA CUESTION POLITICA

« Mientras este pueblo conserve su lengua tendrá a mano todos los elementos del rompecabezas para revelar el alma auténtica que se esconde en su modo ambiguo de ser ». Així parla « ABC » de Madrid i nosaltres no podem fer altra cosa que aprovar-lo. Parla de Catalunya i de l'esforç del català per subsistir enfront de la « colonització cultural del castellà? No, parla de Puerto Rico i del castellà enfront de l'anglès!

1660 PESSETES AL MES: SALARI D'UN MESTRE

Es la xifra que dona el Butlletí Oficial, pels mestres rurals recentment ingressats al Magisteri. Una vida de treball i d'estudi una vida entregada als infants, a aquests nens que han de vèncer demà l'èxode rural, l'esforç per portar-hi les llums de la ciència, el combat difícil contra una vida desarrelada. Sense els mestres rurals no hi haurà mai poble, autènticament. Es el que deuen saber les autoritats; d'aquesta manera no hi ha perill que neixin massa vocacions puix el salari d'un mestre és inferior al salari mínim vital.

FA VINT-I-CINC ANYS ERA AFUSELLAT EL PRESIDENT DE CATALUNYA

'Record del President-Màrtir

Amb motiu del XXV aniversari de l'afusellament del President Lluís Companys, el nostre amic Joan Guix, pronuncià una conferència en el Casal Català de Caracas en la que va glossar la vida del President Màrtir, fins la seva mort heroica, davant el piquet d'execució franquista.

La història dels pobles, digué Joan Guix, recorda i la justícia, als homes abnegats, altruistes i generosos que foren màrtirs per haver defensat llurs pobles i llurs idees. El temps no esborra llur sacrifici, al contrari, el record el fa més patent. Per això tot Catalunya ha recordat el crim comès l'any 1940 amb l'afusellament del President de Catalunya.

Aquest XXV aniversari de la mort de Lluís Companys he de fer meditar a tots els catalans, ja que l'alliberament de Catalunya és tasca noble i gran que solament podrà portar-se a terme per la voluntat de tots els catalans. Recordà Joan Guix, l'amistat que uní Companys a Laietà i Salvador Seguí, sembla, digué, que un destí fatídic presidís la vida d'aquesta trinitat que fou la que més treballà per la catalanització de les masses obreres: els tres moriren tragicament, víctimes de l'odi més salvatge.

Després de citar nombrosos trets i actituds que signifiquen bé l'home d'acció, el lluitador, el President de Catalunya, que fou Lluís Companys, el nostre amic acabà la seva conferència dient que la mort heroica del President Companys simbolitza la de tots els catalans morts durant la guerra civil; la de tots els que moriren als camps de concentració de França, d'Alemanya, d'Espanya; tots aquells que moriren a les presons per haver defensat la llibertat de Catalunya. Que llur sacrifici sigui un exemple per les noves generacions catalanes.

DECLARACIO DEL COMITE DE FORCES DEMOCRATIQVES DE CATALUNYA

En aquesta ocasió, el Secretariat del COMITE DE COORDINACIO DE LES FORCES DEMOCRATIQVES DE CATALUNYA, vol recordar,

- 1 — La fidelitat del nostre poble al record del seu President. Per damunt de diferències polítiques, tots els catalans demòcrates unànimement reconeixen en LLUIS COMPANYS al gran patriota, sacrificat per l'amor que duia al País.
- 2 — La constant anti-catalana, una vegada més afirmada per la sublevació i el règim franquista.
En afusellar el seu President, el designi dels botxins era el de decapitar Catalunya.
- 3 — La participació de l'Alemanya hitleriana no solament en el triomf dels

Exèrcits sublevats, sinó també a la repressió subsegüent.

- 4 — Que el Poble de Catalunya, privat momentàniament de tot òrgan representatiu, oficialment reconegut, no ha pogut demanar ni justícia ni reparació per la responsabilitat de l'Estat alemany en la guerra del 1936-39, i en la repressió que seguí.

Solemnement manifestem el nostre dolor per la incomprensió de les Nacions aliades envers nosaltres.

Refusem admetre els terminis de prescripció establerts pels crims nazis i, recobrades les nostres llibertats, fem reserva, en nom del poble català, del dret d'exigir que ens siguin concedides justícia i reparació, com a tots els països víctimes dels hitlerians.

Barcelona, octubre 1965.

EL M. S. C. AL CONGRES DEL P. S. I.

Al 36 Congrés del Partit Socialista Italià, que ha tingut lloc a Roma durant els dies 10 à 14 Novembre, hi assistí, en representació del Moviment Socialista de Catalunya, una delegació encapçalada pel Secretari General de la nostra organització, company Josep Pallach.

El Congrés al qual assistien representants i observadors de la majoria dels partits i organitzacions socialistes del món sencer, constituí un esdeveniment de magna importància pel socialisme i per la vida política en general del país germà. El problema de la unitat dels partits socialistes italians hi fou discutit i s'adopta una resolució tendent a fer efectiva aquesta gran aspiració.

El company Pallach que fou invitat a parlar al Congrés, exposà en un discurs en italià, que fou escoltat amb una excepcional atenció, el sentit i els objectius de les lluites que menen els treballadors i els socialistes de l'interior en el moment actual. En acabar el seu discurs, el nostre company, recollí una de les ovacions més formidables que mai hagi escoltat el gran Palau del Congrés. Dempeus el Congrés no cessava d'ovacionar al nostre company mentre el company Nenni, vice-president del govern italià, i les nombroses personalitats assistents felicitaven a la tribuna el nostre delegat.

El Congrés adoptà per unanimitat una resolució en la que es saluda la

lluita que menen els treballadors i que anima l'Aliança Sindical Obrera, i fa palesa la solidaritat dels socialistes italians envers tots aquells — treballadors, universitaris, socialistes — que a l'interior del país lluiten i s'esforcen per a fer triomfar la Democràcia i la Llibertat.

En un proper número publicarem el comentari que la nostra delegació ha redactat sobre aquest Congrés que marca una etapa important en la vida del socialisme italià.

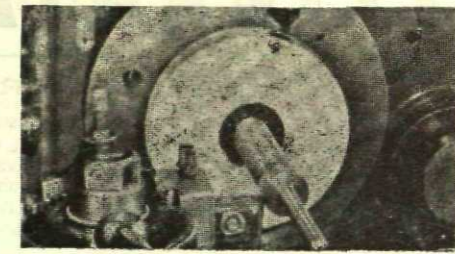
36

CONGRESSO
NAZIONALE
PARTITO
SOCIALISTA
ITALIANO

ROMA-EUR (Palazzo dei Congressi) 10-14 NOVEMBRE 1965

Estudiem els nostres problemes : els del camp, els de la indústria, els del nostre treball

UN PROBLEMA GREU : LA CRISI DE LA INDÚSTRIA TEXTIL

PER V. V.

PROBLEMES I SOLUCIONS OFICIALS

Durant els darrers anys s'ha anat aguditzant el procés de crisi a la indústria tèxtil i més particularment al sector del cotó (que representa el 70 % de la nostra producció tèxtil). Es aquesta una crisi que ens afecta directament i que ha creat una situació d'atur bastant aguda.

Les causes que han provocat tal estat de coses són, segons un informe del « Sindicat » Tèxtil de la CNS, les següents:

a) desviació de la demanda vers manufactures de més qualitat i les fibres artificials.

b) acceleració del progrés tecnològic als països competidors i una indústria espanyola on el 70 % de la maquinària és anterior a 1930.

c) el preu del cotó espanyol encareix el cost dels productes impossibilitant així la competència amb l'exterior.

d) finalment l'atomització i la dispersió en petites unitats de producció amb nivells mínims de rentabilitat.

Nosaltres, pel nostre compte, afegirem l'absència d'una planificació d'inversions i producció i totes les demés conseqüències anti-econòmiques que suposa el manteniment del sistema capitalista actual i més quan, tal és el nostre cas, aquest sistema es revela incapaç de desenvolupar-se segons la tecnologia moderna.

Limitant-nos, aleshores, a l'actitud oficial apuntarem, seguint l'informe de la CNS, com les possibles solucions poden ésser:

- 1 — concentrar les indústries i especialitzar-les.
- 2 — concessió de llibertat a les empreses per a realitzar compres de matèries primeres a l'exterior i perfeccionar la producció interior d'aquestes.
- 3 — modernitzar la maquinària liberalitzant les importacions.
- 4 — reajustament del treball.
- 5 — un pla nacional d'inversions a la indústria tèxtil.
- 6 — Sobretot; desenvolupar realment el consum interior dels milions i milions de jornaleros de les terres espanyoles, ço que suposa la reforma agrària.

REALITAT I PERSPECTIVES

Fins ara, la productivitat ha estat bastant baixa; de 1957 a 1962 els augments foren més que insignificants i durant l'any 63 i el 64 fou el mateix. Fixem-nos-hi:

Filats, 1963: 127.928 Tm. - 1964: 128.334 Tm.
diferència: + 406 Tm.
Teixits, 1963: 98.931 Tm. - 1964: 95.550 Tm.
diferència: — 3.381 Tm.

En el que respecta a les previsions el Pla de Desenvolupament senyala els següents futurs augments:

Producció a l'any 1963: 102.500 Tm.

Producció a l'any 1967: 115.000 Tm.

Les perspectives estan lluny d'ésser optimistes.

Per altra banda cal veure que el consum interior, principal mercat de la indústria tèxtil, és feble; el mateix Director General de les Indústries Tèxtils i Variades declarà a la televisió el 29-3-65, que el consum per persona a Espanya era de 5 K. 50 mentre que el promedi europeu és de 9 K. 50.

Les inversions previstes al Pla de Desenvolupament són de 5.000 milions xifra

a la qual caldrà eferir 1.500 milions en crèdits del Banc de Crèdit Industrial i les obligacions i emissions d'accions del sector privat. Així i tot, la reorganització completa de la indústria cotonera és més que problemàtica, car exigiria unes xifres superiors a les previstes.

La situació és doncs difícil, els esforços que deuran fer-se considerables. El problema estriba en delimitar també qui deuria suportar aquests esforços, com s'aconseguirà augmentar la producció i amb quin capital es podrà transformar i convertir tota la indústria. De moment, però, algunes conseqüències resten ja visibles.

Segueix p. 6

UNA TASCA URGENT : SORTIR DE LA CLADESTINITAT

PER PERE BERNAT

Mentre l'economia peninsular es mantenia en un motllo de tipus semi-colonial li ha estat relativament fàcil, al règim actual, de mantenir sotmeses les forces progressives del país.

Què vol dir economia de tipus semi-colonial? Vol dir un país sense desenvolupament industrial en relació amb l'embranchada demogràfica, vol dir manteniment dins de l'agricultura d'estructures ancestrals per a no dir feudals: manca de mecanització, rendiments mínims estabilitat de les grans propietats, etc. Vol dir país de beneficis industrials i agrícoles sense relleu i sense, doncs, propensió a inversions productives i dinàmiques. Vol dir país d'on s'exporten minerals i agrícoles sense relleu i sense, doncs,

doncs que no han produït riquesa durant una transformació que efectuarà en altres indrets. Vol dir també, i sobre tot, masses importants d'obriers parats, mà d'obra sense treball, salaris rígids i forçosament baixos ja que, per les raons mencionades, hi ha més braços disponibles que empleus a distribuir.

La massa obrera, embolicada a dins d'aquest contexte paralitzador, desgrana la seva força tractant únicament de sobreviure, malgrat pugui existir, de tant en tant, alguna explosió rabiosa deguda a la misèria que suporta i s'acumula.

Per altra banda: un país sense desenvolupament econòmic regular, sense sobretot una industrialització de caràcter dinàmic que necessita obrers especialitzats, tècnics

i enginyers, es deixa anar, es manté a dintre de l'analfabetisme o, quan menys, no desenvolupa les estructures escolars, l'ensenyança secundària i superior.

Heus ací unes raons a l'estancament real, però circumstancial, que ha frenat la marxa del moviment obrer peninsular durant gairebé vint anys. Una estagnació que es pot atribuir, si es té vista curta, a les estructures opressives del règim: policia i altres forces de repressió, impediments a la manifestació de l'opinió, existència de grups de pressió reaccionaris, etc... Un estancament que, de manera ja més realista, s'ha pogut atribuir en part als desenganys suportats per una classe treballadora durant la guerra civil i que va disminuir terriblement, les rengles dels obrers progressistes.

La realitat ens obliga a dir, però, que han estat les característiques de l'economia peninsular — en les quals s'ha complagut el règim — que son majorment responsables de l'inèrcia de l'evolució social i política. No podien, els partidaris d'un tal estat de fet — volem dir els que en retiraven benefici — frenar indefinidament l'evolució i la vitalitat de tot un poble.

En les relacions obligatòries, de nació, a les quals el món modern obliga i convida, i basades sobre l'intercanvi de mercaderies, el sistema econòmic espanyol ha patit un mínim de dinàmica, un mínim d'expansió. El gran fet que dona una empenta a l'esclatament de l'estructura analitzada i que obliga el capitalisme interior espanyol a respondre a la seva llei natural d'engrandiment, d'expansió i de rentabilitat, és també el fenomen turístic, les dimensions del qual venen a modificar les condicions esdevingudes normals de l'economia peninsular.

Es segur, també, que d'aquest capgirament són responsables igualment tots els capitals que s'han investit a la península i que provenen sobretot de l'àrea africana, decretada zona insegura pels capitals internacionals. Es evident que Espanya constitueix un país d'elecció per aquests capitals que fugien els països novament independents: els salaris hi són baixos, les condicions d'inversions interessants, fàcils la sortida de beneficis i dividends.

Tot això per a dir que els que dirigeixen el país han hagut de fer front a una situació econòmica explosiva ja que el fenomen d'expansió industrial i turístic introduïa una agitació en els afers, deguda sobretot a l'immensa desproporció existint entre el volum de capital que bellugava i la pobresa econòmica de la vida nacional.

Fer front a una tal situació, avui dia, tothom sap que significa fer front a l'increment de la combativitat de la classe treballadora.

Segueix p. 6

Problemes del Camp

El conservadurisme del règim recula davant del progrés

per E. B.

¿ A quí pot interessar més que a nosaltres, socialistes, la prosperitat del nostre país? ¿ A quí pot causar més satisfacció saber que — malgrat la política agrària del govern basada en la protecció dels grans terratinents, dels especuladors i dels acaparadors — els nostres pagesos impulsats pel progrés, adopten la mecanització, les noves tècniques de cultiu i de fertilització i com a conseqüència obtenen bons rendiments? Si quan diem progrés, planificació, tècnica, racionalització, direcció, solament recordem conceptes ancorats en el fer i en el pensar del socialisme! En el fons — contra el concepte

pastoral dels vencedors de la creuada, amb els corresponents salaris de fam, exigint dels treballadors de la terra un esforç físic de bèsties de càrrega, usant eines primitives i tossudament girats d'esquena a la lògica de la renovació — el nostre camp, el dels agricultors catalans entronca amb el món modern, té consciència exacta de les exigències actuals: augment de la producció, de la rentabilitat, de la qualitat. Per això força les estructures agràries d'un règim polític fora de lloc i del temps.

Sense l'acció del progrés, sense el conjunt de forces de renovació que pressionen arreu i per tant també a la península, sense els imperatius de la gentada que desitja viure folgadoament, el règim consideraria la propietat rural, l'explotació de la terra, el seu rendiment, com un problema difinitivament resolt i genuïnament d'acord amb el seu voler i pensar.

El franquisme doncs cedeix, cedeix davant del progrés perquè res ni ningú no pot aturar-lo. I en la negra nit del seu fracàs, l'esforç de la nostra pagesia il·lumina les tenebres d'un balanç de govern

catastròfic. I en tots els ordres de l'activitat ocorre el mateix; són els homes, és el poble que tracta d'omplir el buit obert per la incapacitat i la estultícia.

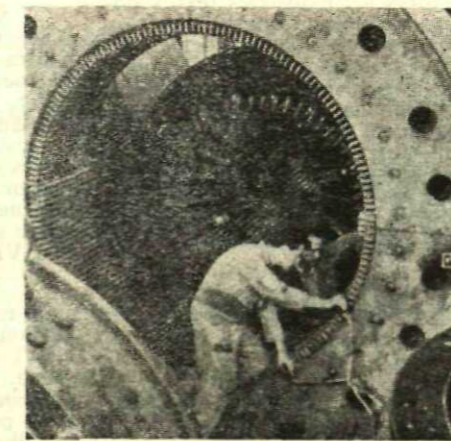
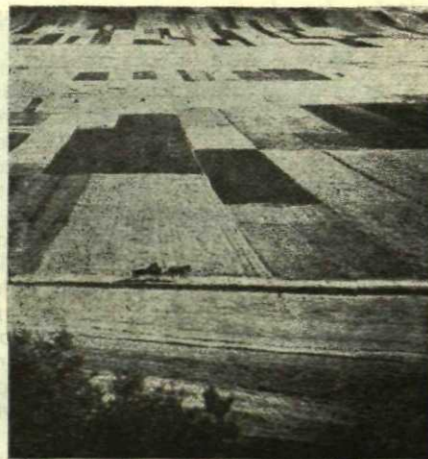
En un país, però, on no hi ha una política agrària orientada vers la justícia social i les exigències actuals, l'estructura de la propietat rural, romàn erta i encarada, hom comprèn com encara avui, puguin existir i existeixin centenars de milers d'hectàrees de terra de cultiu — els grans latifundis — únicament dedicades a la caça i a la cria de braus. I hom s'adona que en l'actual competència de la producció agrícola europea, Espanya ocupa i ocuparà, mentre el règim polític present existeixi, un dels últims llocs de la classificació.

L'esforç doncs de mecanització i modernització que sovinteja, no pot malgrat tot, esmortir la gran injustícia i el gran contrapès que representa una distribució de les terres anti-social i anti-econòmica.

Un simple cop d'ull ens descobreix que 51.283 propietaris posseeixen més terres que 4.937.354. En altres termes, un u per cent de propietaris posseeixen més terres que el 99 % restant. Per a mantenir

Distribució de les terres a Espanya

	Nombre de Propietaris	Extensió en ha.
Menys d'una ha.	3,128,953	1,808,747
D'una a cinc	1,805,012	2,707,518
De cinc a deu	552,625	3,592,257
De deu a cinquante	401,922	8,038,440
De cinquante a cent	49,812	3,735,900
Més de cent	51,283	22,881,100

LLIBERTATS SINDICALS

Vé p. 5

UNA TASCA URGENT : SORTIR DE LA CLANDESTINITAT

L'expansió, el desenvolupament capitalista, s'acompanya inexorablement, de millores socials, polítiques, culturals. L'expansió capitalista vol dir més treball i més empleus, una augmentació continua dels salaris distribuïts i s'acompanya, sempre, d'un desenvolupament de la consciència dels assalariats.

L'expansió capitalista significa i suposa una més forta organització dels obrers que reclamen, sempre amb més fermesa, llur part de la renda nacional i que exigeixen, al costat de millores socials, l'obtenció de drets polítics que fan possible llur participació al moviment de l'immensa màquina econòmica.

L'expansió capitalista significa pel règim la dificultat d'utilitzar mètodes repressius — que havien normalitzat el sistema d'economia semi-colonial — o almenys l'obligació d'utilitzar-los amb circumspecció i sempre amb dissimul.

L'expansió capitalista significa intercanvis accelerats amb altres països — en general països democràtics — i, com a conseqüència, necessitat de relacions cordials amb els mateixos, la qual cosa porta a dins del país i a dins de l'esperit dels dirigents, l'influència de l'opinió mundial. L'expansió capitalista significarà, doncs, liberalització del règim.

El pla d'estabilització no està doncs destinat únicament — com es tracta de fer-nos creure — a evitar que la màquina econòmica no es desbocui sino que té una significació política evident. Es tracta de portar un fre a la reivindicació social, a l'obtenció de millores substancials, a l'alliberament progressiu del règim. Es tracta, senzillament, d'evitar o de retrassar l'esclatament de l'estructura política actual — de caràcter plutocràtic — nascuda de condicions econòmiques depassades i caduques.

L'espantall de l'inflació que es procura espanti a tothom, no ens ha d'amagar la por que anima els que dirigeixen el país de perdre'n les regnes i el timó.

L'anàlisi que precedeix mostra amb claretat que el règim es troba avui dia en l'incapacitat — biològica podríem dir-ne — de mantenir mètodes de repressió exagerats i que, amb plans d'estabilització o sense, li és molt difícil de frenar el progrés i les conquestes polítiques.

L'única solució que li queda, per anar trampejant la situació i per no veure's ell mateix obligat — per necessitat vital d'evolució — a donar les possibilitats d'una represa de la vida democràtica, és la de mantenir l'oposició a dins de la clandestinitat, costi el que costi.

Pel règim actual l'oposició clandestina és una oposició individualitzada en cadascu dels seus membres, doncs, més fàcil d'embrutar o de disfressar.

Es per això que sembla arribat el moment en que per les esquerdes que es van produint en l'edifici polític actual i les que es produiran, els oposants al règim tenim d'anar treient el cap poc a poc, amb molta cautela, però, amb decisió i sempre un xic més enllà.

Més que una esquerda una bretxa important existeix ja, i serà difícil de curullar-la : és la que han obert els obrers amb llurs reivindicacions cada dia més intenses, cada volta més agosarades.

Es amb perseverància i també amb ma-

duresa que pertany als companys del Moviment de participar, d'activar i fins i tot de motivar tals moviments, malgrat els riscos de descobriment que puguin fer correr, riscos que finalment, no són altra cosa que manifestacions de ciutadania.

En cadascun dels esglaons de la seva estructura, el MSC ha de donar la màxima atenció als problemes corporatius, professionals, econòmics i socials.

Quina deu ésser la nostra tasca a comarques com a Barcelona, al taller, a l'oficina, a la fàbrica i al camp ? Hem d'apuntalar i sostenir, amb coratge i bona fe, totes les ocasions que es presentin per portar endavant els moviments de reivindicació, tenint sempre a l'esperit d'exigir fonamentalment la representació democràtica en el camp sindical i professional.

La nostra tasca política del demà i pel demà, passa avui pel camí de l'enderrocament de les estructures sindicals actuals i aquesta — cosa que hem de subratllar — no suposa necessàriament ni molt menys, l'utilització de la violència. És possible que aquest enderrocament pugui significar — en els dies que venen — la presa de possessió pels treballadors de l'estructura sindical actual sense cap violència i encara menys sense vessar sang. Caldrà aleshores assegu-

rar i consolidar, democratitzant-la, aquesta gran obra dels treballadors.

Totes aquestes tasques a les quals ens porta l'evolució actual, necessiten tots els nostres esforços, tota la nostra atenció. Els millors entre nosaltres, els més preparats, els més conscients, tenen que anar destil·lant totes aquelles nocions que, fugint de tot subjectivisme, arrelant en els fets i llurs repercussions, poden figurar els camins positius que ens conduiran a la societat socialista.

Però, tots nosaltres, qualsevolga sigui la nostra preparació i, amb igual seny i sentit de responsabilitat, hem d'anar sortint dels subterranis de la clandestinitat on els lligams són difícils i els contactes espaiats, per fer-nos conèixer entremig dels obrers i dels camperols, dels empleats i dels universitaris, com una força d'oposició pertinent, decidida i responsable que ha emprés amb resolució la darrera etapa que porta al renaiement democràtic del nostre poble.

Si així ho sabem fer, no dubtem del nostre triomf. El poble ens farà confiança ; el poble ja ens fa confiança !

La situació econòmica, social actual és la millor prova que es l'hora de la gosadia i de l'atreuiment ; quin error el nostre si no sabessim aprofitar-la !

Vé p. 4

UN PROBLEMA GREU

L'any 1961 existien a tot Espanya 9.645 empreses tèxtils amb 335.397 assalariats; la producció es calculava en 16.900 milions de pessetes; resultava ja aleshores que de dividir-se aquests beneficis de forma equitativa existia una renda de 50.000 pessetes anuals. Evidentment aquest càlcul matemàtic era fictici. De fet, durant els anys de les vaques grasses els beneficis s'han acumulat en altres sectors o simplement s'han acumulat als bancs.

Avui, el patronat redueix les solucions a exigir més feina d'un mateix treballador allà on cal augmentar la producció. El sistema ha estat simple : si abans un home portava un teler ara en porta dos o més. On no hi ha feina, solució fàcil també : reducció de plantilles i treball, limitant-lo a tres o quatre dies a la setmana. Es el cas de Tarrassa ; és el cas d'Alcoi on totes les indústries tèxtils donen feina solament per quatre dies. En altres casos l'empresa cerca formes de desfer-se dels treballadors amb fórmules diverses.

En conclusió, els efectes del mal recauen directament sobre la classe treballadora. A la ciutat d'Alcoi, on sempre hi havia hagut feina, s'ha obert una oficina d'emigració ; a Tarrassa i Sabadell els convenis no es renoven i els incentius

són frenats. Les conseqüències d'una política econòmica incapaç i desordenada permeten l'explotació dels treballadors fins el límit màxim. Es això el que posa en evidència la necessitat que tenim d'un autèntic sindicat obrer que defensi als treballadors contra tanta injustícia i els orienti, a la vegada, vers la conquesta dels centres de decisió econòmica.

CARRECS «SINDICALS» DESCONEGUTS DELS TREBALLADORS

El senyor Espinosa Poveda era delegat de sindicats de Barcelona : ara el senyor Solís l'ha fet secretari general de la CNS. El senyor Martin Villa era president del «sindicat del paper» ; el senyor Espinosa l'ha fet Delegat dels sindicats de Barcelona.

D'això el senyor Solís en diu el principi «de la democratització sindical».

QUINS BISBES VINDRAN ?

Segons informacions serioses el Vaticà hauria demanat als bisbes de Barcelona, València i Tarragona que pleguessin per l'edat. Naturalment l'intent del govern és nomenar bisbes que estiguin a les seves ordres. Per Barcelona es parla del Prior de les «Ordens Militares» que és un tal senyor Hervás que naturalment també desconeix la llengua del país.

Per ara no s'ha nomenat ningú. Potser Pau VI s'hi mirarà una mica.

EL CONCILI A TERRASSA

De retorn de Roma un capellà assistent al Concili volgué explicar el que havia vist i els nous aires que remouen l'església. L'intent fou torpedejat per les autoritats, les mateixes autoritats que havien posat una multa de 5.000 pessetes a la Llibreria Catalana per vendre uns mapes dels països de llengua catalana.

Endavant

ADMINISTRACIÓ :

M. MIQUEL

26, rue des Potiers - TOULOUSE (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

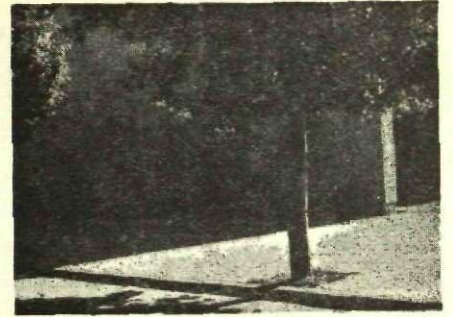
Imprimerie LABAU - Perpignan

« PARLEM VALENCIA »

Arreu de València grans cartells pintats pels joves de València recordant que el valencià és la llengua del país, i recordant-ho en ocasió històrica (l'aniversari de la conquesta de la ciutat per Jaume el Conqueridor) i en ocasió sobretot de la declaració de l'arquebisbe afirmant que el castellà és la llengua que ha d'emprar l'església.

« Parlem Valencià » diuen. I fins els murs del palau de l'arquebisbe proclamen aquesta veritat, aquesta nova afirmació del país germà.

Vé p. 5

PROBLEMES DEL CAMP

ardientemente sea un éxito, pero que en el campo está todavía practicamente sin estrenar, pues ha habido incluso un retroceso en el ritmo del proceso de mecanización.»

Potser no està ben dit però és clar i net.

Més endavant el senyor Allende reconegué que no era arreu igual. I és cert. A casa nostra, a Catalunya, amb 35,000 tractors, motocultors, etc. — el 30 % de la quantitat total d'Espanya — la producció augmenta i el ritme de la mecanització no disminueix, i és comprèn perquè: entre el gran terratinent espanyol i els veritables cultivadors directes de la terra — mitjans i petits propietaris, mitgers i arrendataris de casa nostra — hi ha tot un món que els separa; car així com pels primers el progrés representa la revolució, el caos i la pèrdua de llurs privilegis, pels segons és l'eina de l'eficàcia i per tant d'un augment de la producció i d'un major rendiment.

Lliurats, però, a la pròpia iniciativa, el desig de posar a l'hora europea llurs explotacions els fa consentir sacrificis financers sovint superiors a llur capacitat econòmica. Si afegim a aquestes contrarietats el fet de l'exigüetat de llurs explotacions comprendrem que les despeses importantíssimes que els ocasiona el problema de la motorització i de la seva rentabilitat no són pariones a les de les grans explotacions i dels grans terratinents. En les grans propietats, per exemple, els tractors poden ésser utilitzats de 1,600 a 2,000 hores l'any. En canvi generalment el nostre pagès — mitjà o petit propietari — quan arriba a 600 hores de

treball l'any ja realitza una veritable proesa.

Amb tot i això són ells que modernitzen, són ells que motoritzen, són ells que pel camí del progrés intenten situar la nostra agricultura en condicions de competició internacional. Sense protecció de l'estat — ben al revés —; sense l'ajuda econòmica necessària, és a dir, sense la realització d'una política agrària social i humana que promogui la concentració parcel·laria, que dugui a terme la imprescindible redistribució de la terra, que expropiï els grans terratinents decantats gairebé sempre a mantenir les terres en estat d'erm; sense que un Banc Agrari que faci possible la mecanització per mitjà de crèdits a llarg terme i interès mínim; sense que la creació d'unitats familiars de conreu ajudi les famílies pageses a resoldre el problema de les finques esparses, les quals costen als nostres pagesos tantes hores de treball perdudes marxant pels camins veinials; sense que la divulgació i l'ensenyament de les tècniques agrícoles sigui efectiu i generalitzat en els centres rurals. Sense res de tot això aquest esforç dels pagesos resta submergit i contradit per la vagància de la « gloriosa cruzada ».

La solució, doncs, d'aquest gran problema, els nostres agricultors no podran trobar-la únicament a través d'una motorització intensa, ni tampoc redoblant l'enginy, ni tampoc amb la intensificació del treball físic. Cal afrontar el problema en el seu conjunt i en la seva gran dimensió i per consegüent en el terreny polític i social, en el terreny de l'exercici d'una democràcia social i política, progressiva i justa.

TANCAMENT DE FABRIQUES

Segons dades oficials més de 266 fàbriques han tancat les seves portes a Barcelona i a la regió de Tarrassa i Manresa. Més de 15,000 treballadors s'han quedat sense feina.

A càrrec del senyor Muñoz ha fet aprovar l'expedient de crisi i ha llicenciat 700 treballadors. Com a tot arreu, els obrers han tingut com a premi de tota una vida de treball, l'inscripció a les agències de col·locació del « sindicat »: en alguns casos s'ha donat una indemnització ridícula.

Tancada la fàbrica, la casa i el solar,

però, tenen un valor innegable que hagués permès indemnitzar els treballadors. Però per evitar reclamacions la fàbrica i el terreny de càrrec Batlló han estat ràpidament venuts. A qui? A una societat de la qual són accionistes la filla del Senyor Villalonga, del president del Banc Central i altres accionistes d'aquest mateix Banc. La cosa s'explica quan se sap que, en efecte, el senyor Muñoz és gendre del senyor Villalonga, i que la seva senyora és la filla del president del Banc. Conclusió: tot queda a casa. Els que queden al carrer són els treballadors.

Vé p. 8 Perspectives catalanes...

el que ha de procedir al procés de socialització de la riquesa catalana energia, mines, transport, gran indústria, banca, etc., etc.

3. — En el pla de la Federació, la Cambra de Nacionalitats tindrà atributs fonamentals: i entre altres l'elecció del govern federal o de la presidència — que pot ésser col·lectiva, la direcció de la política exterior, etc., etc.
4. — El possible Consell Econòmic, o Cambra econòmica-social, que tindrà cura de l'elaboració dels plans econòmics peninsulars ha d'emmanar també els distints Consells Econòmics dels Estats. La realització del pla general escau naturalment, a Catalunya al propi Consell.
5. — Es damunt les cèl·lules bàsiques de la societat (ajuntaments, comarques que carregarem el més possible les tasques econòmiques i socials de gestió: vivenda, seguretat social, ensenyament, etc., etc. Els consells d'empresa, els sindicats, les cooperatives han de jugar un paper essencial en aquest esforç per transformar els teixits més íntims de la nostra societat, democratitzant-la realment

Sense entrar més enllà heus ací algunes de les preocupacions dels socialistes catalans de cara a l'esdevenidor. Les idees necessiten ésser polides i precisades. És fonamental, ens sembla, que siguin clarament elaborades si volem precisar l'orientació catalana democràtica en la propera conjuntura hispànica. Precisem per acabar que l'evident afirmació nacional d'Euzkadi i de Galícia, el despertar de València, ens han d'ajudar a fer-les triomfar. No hi ha cap dubte que mil energies dormen també en les « provincies » andaluses i castellanés sotmeses des de fa segles primer a les lleis centralitzadores, després a la fèrula dels « jefes políticos » o dels governadors civils

Finalment, la perspectiva d'integració europea, que deixarem per una altra ocasió (i que plenteja també als socialistes unes essencials exigències) ens és favorable. Es hora doncs de preparar-se a la responsabilitat de la victòria. Tard o d'hora és aquesta responsabilitat la que ens exigeix l'història.

Tothom els coneix menys la policia

Què passa senyor Creix amb les bandes del " Què pasa " ?

El senyor Ibañez contra el senyor Ullastres ?

Durant els darrers mesos Barcelona ha restat sotmesa a la voluntat del grup d'activistes del « Què pasa? », la famosa revista de l'antic jabali de les Corts de la República, menja-capellans i demagog ben conegut.

Les bandes decidiren prohibir la Conferència que devia donar un capellà belga, el Pare Levely sobre el tema (ben suggestiu per aquests energümens): « Déu, aquest desconegut ». Les bandes assaltaren el local, apallissaren algunes dones, trencaren cadires i s'endugueren la cartera (amb 30,000 pessetes) del capellà estranger.

Les bandes després assaltaren la Casa del Llibre i trencaren els vidres protestant, que hi exposessin llibres en català. Les bandes havien assallat abans el Forum Vergés on es feien lliçons de català.

Les bandes apedregaren el Diari de Barcelona i la Vanguardia perquè havien publicat ressenyes d'aquests actes.

Les bandes obligaren a suspendre la darrera conferència del Pare Levely que devia fer-se a la parròquia de San Medí.

Coneix aquesta situació el senyor Ibañez, governador civil amic del ministre de la governació? I el senyor Creix espe-

cialista de la brigada social, podria dedicar alguna atenció a aquest problema? On són els perturbadors de l'ordre públic? A les fàbriques, entre els treballadors, o entre els « señoritos » del « ¿ Què pasa? »

Les preguntes, en realitat són inútils. El consul belga visità al governador per protestar contra les violències fetes al seu compatriota. La resposta del governador no degué satisfer-lo gaire, puix sabem que s'ha cursat protesta diplomàtica: tot fa pensar que la policia no és gens aliena a aquests incidents; que deixa fer almenys, i assegura la impunitat d'aquests valents.

El senyor Ibañez fa mèrits per permetre l'entrada d'Espanya al Mercat Comú! — En els països europeus aquestes coses no passen — o bé si passen la policia està al costat dels ciutadans que paguen impostos — i no de les bandes de provocadors!

Perspectives catalanes en un estat socialista peninsular

per Josep Pallach

La bona discussió d'una ponència presuposa la definició prèvia de les posicions que en realitat orienten el pensament. Sobre el tema que avui tractem gravitem en els socialistes uns determinats criteris que es preferible exposar abans, sense estudiar-los a fons ara. Heus aci aquests criteris que són els d'un gran nombre de socialistes de tot el món:

1. — En el terreny econòmic i social els socialistes catalans som partidaris d'un esforç de socialització que canviï les estructures bàsiques de la societat catalana. Aquest objectiu obeeix a un doble imperatiu: de justícia social i de racionalització de l'aparell econòmic de producció i de distribució. El ritme de desenvolupament d'aquest procés de socialització dependrà d'un conjunt de circumstàncies, tant internes com externes, però per damunt de tot dependrà de la confiança i de la voluntat del poble per a realitzar-lo. Les formes que adoptarà aquest procés no són prefabricades, i en principi no n'excloem cap, per bé que no ens fiem gaire de les propiament estatals i d'acord amb les nostres tradicions preferim formes cooperatives, sindicals, municipals, etc., etc...

2. — El fonamental és que en el pla polític els socialistes catalans estem convençuts que la propietat social de la riquesa és real i efectiva — i susceptible d'assegurar l'alliberació i la promoció de la persona (que és la finalitat que perseguim) — únicament si el poble conserva i acreix les llibertats fonamentals d'associació, de reunió, de propaganda, etc. etc. i si pot elegir lliurement, en eleccions secretes, els seus representants a tots els nivells. Les

diverses institucions, polítiques, socials, culturals, econòmiques, han d'ésser democràtiques: altrament hi ha potser « estatització » de la riquesa, però no pas veritable socialització.

Aquestes posicions, corrents entre els socialistes, es compliquen en nosaltres profundament pel fet de la nostra lluita d'emancipació nacional, la qual no obtingué durant els segles XIXe i XXe l'objectiu polític que aconseguiren altres pobles europeus igualment sotmesos (Irlanda, Polònia, Txecoslovàquia, etc. etc.) i que podia resumir-se en aquesta fórmula: « a cada poble un estat ».

Aquest retràs històric i l'aparició de noves forces socials a la península i sobretot a Catalunya — igualment que la conjuntura europea actual — plantegen avui la possibilitat d'enfocar la lluita per l'emancipació nacional — (fonamental en el pensament socialista arreu del món) — en una perspectiva distint de la que es definí a Europa als segles XIXe i XXe, i que continua tenint vigència a l'Àfrica i als antics països colonials. (Les forces burgeses que semblaren preconitzar un moment a Catalunya aquest mateix principi l'abandonaren molt depressa i el trahiren inclús quan arribaren moments propicis).

Avui doncs nosaltres plantegem una altre perspectiva històrica que té també profundes arrels en la vida del nostre poble. La creació d'un estat plurinacional a la península és susceptible de resoldre alhora els problemes nacionalitaris i també els greus problemes socials, econòmics, polítics que el grandios retràs històric ha acumulat. L'orientació europeista, d'integració europea, d'aquest estat contribuiria ràpidament a resoldre bona part d'aquests problemes a condició que se sabessin cuidar amb atenció les

transicions sempre necessàries i que el retràs del nostre aparell econòmic fa imprescindible.

La progressiva realització d'una part del programa socialista — tal com demostren almenys les experiències contemporànies — semblen implicar un augment dels poders de l'estat que, en el nostre cas, si no hi prenem compte riscarien de culminar el procés de despulament de la riquesa catalana a profit d'unes estructures burocràtiques que de socialistes només en tindrien el nom. Serien en realitat filles d'una tradició unitària i centralista que s'ha demostrat abastament estèril. Ara bé, l'actual realitat hispànica, el monstruós procés de concentració bancària i el seu entroncament amb els monopolis industrials que dominen l'aparell econòmic del país, plantegen inevitablement unes determinades formes de socialització que ben sovint hauran de passar per l'estat peninsular. És fonamental per nosaltres saber doncs que cal canviar el teixit mateix d'aquest estat, reconstruint-lo a partir de noves bases democràtiques i que — des del principi — han d'afirmar els drets de les nacionalitats que el constitueixen.

Sense precisions jurídiques o institucionals que no és el moment ara d'escatir ens sembla que els socialistes catalans hem de tenir sempre presents les següents preocupacions:

1. — Plantejament des del primer moment de l'estructura política de l'estat peninsular que ha de ser de caràcter federal, o confederal, — (el problema no és de mots, és de sobirania) —, donant als governs dels estats el màxim de poders polítics i econòmics.
2. — Es el propi organisme de govern català — plenament democràtic —